

Komisja Egzaminacyjna dla Aktuariuszy

XCIV Egzamin dla Aktuariuszy

Sesja egzaminacyjna w dniu 6 października 2025r.

**Rachunkowość i sprawozdawczość finansowa w zakładzie
ubezpieczeń**

Nr rejestracyjny:

Czas trwania egzaminu: 60 minut

Zadanie 1.

Zakład ubezpieczeń sporządza sprawozdanie finansowe na podstawie przepisów ustawy o rachunkowości i przepisów wydanych na jej podstawie. Kontynuacja działalności stanowi podstawowe założenie przy sporządzaniu sprawozdań finansowych.

Wskaż FAŁSZYWE stwierdzenie:

- (A) zgodnie z założeniem kontynuacji działalności, przyjmuje się, że jednostka (zakład ubezpieczeń) będzie kontynuowała w dającej się przewidzieć przyszłości działalność w niezmnieszonym istotnie zakresie, bez postawienia jej w stan likwidacji lub upadłości, chyba że jest to niezgodne ze stanem faktycznym lub prawnym,
- (B) założenie, że jednostka (zakład ubezpieczeń) będzie kontynuowała działalność w przyszłości w niezmnieszonym zakresie należy przyjąć bez względu na stan faktyczny, gdyż nie ma ono wpływu na wycenę aktywów i zobowiązań, jak i pozostałe wymogi w zakresie rachunkowości,
- (C) w sytuacji połączenia z inną jednostką kontynuującą działalność, założenie kontynuacji działalności przez jednostkę uznaje się za zasadne.

Zadanie 2.

Zakład ubezpieczeń majątkowych (dział II) stosuje ustawę o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. Przejawem stosowania przez zakład zasady współmierności przychodów i kosztów jest:

- (A) rozliczanie w czasie prowizji reasekuracyjnych,
- (B) rozliczanie w czasie kosztów akwizycji,
- (C) zarówno (A) jak i (B).

Zadanie 3.

Zakład ubezpieczeń stosuje ustawę o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. Zgodnie z wymogami ustawy o rachunkowości w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych, zakład powinien posiadać dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte przez niego zasady (politykę) rachunkowości, w tym dotyczące:

- (A) sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych,
- (B) systemu służącego ochronie danych i ich zbiorów,
- (C) zarówno (A) jak i (B).

Zadanie 4.

Zakład ubezpieczeń stosuje ustawę o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. Nabyte akcje oraz jednostki uczestnictwa w otwartych funduszach inwestycyjnych zakład zakwalifikować może do:

- (A) kategorii utrzymywanych do terminu wymagalności (wykupu),
- (B) dostępnych do sprzedaży lub przeznaczonych do obrotu,
- (C) jedynie do przeznaczonych do obrotu.

Zadanie 5.

Jedną z nadrzędnych zasad rachunkowości jest zasada podwójnego zapisu. Zgodnie z tą zasadą zakład ubezpieczeń ujmie wpływ składki z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia na rachunek bankowy zakładu:

- (A) *Wn* Rachunek bankowy/Środki pieniężne: xxx oraz *Ma* Rozrachunki z tytułu ubezpieczeń: xxx,
- (B) *Wn* Składka przypisana: xxx i wynik techniczny: xxx,
- (C) *Wn* Rachunek bankowy/Środki pieniężne: xxx oraz *Wn* Przychody ze składki xxx.

Zadanie 6.

Zakład ubezpieczeń działu II stosuje ustawę o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. Ujęcie roszczeń regresowych przez zakład ubezpieczeń w księgach rachunkowych:

- (A) obniża wynik techniczny i finansowy zakładu ubezpieczeń,
- (B) nie ma wpływu na wynik techniczny zakładu ubezpieczeń,
- (C) w pewnych sytuacjach powinno nastąpić dopiero w momencie ich otrzymania.

Zadanie 7.

Zakład ubezpieczeń i reasekuracji działu II sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z ustawą o rachunkowości i przepisami wydanymi na jej podstawie. Zakład prowadzi zarówno reasekurację bierną, jak i reasekurację czynną. W technicznym rachunku ubezpieczeń przewiduje reasekuracyjne:

- (A) z tytułu reasekuracji czynnej wykaże w pozycji *VII.1 Koszty akwizycji*,
- (B) z tytułu reasekuracji czynnej wykaże w pozycji *VII.3 Prowizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów* jako pomniejszenie kosztów działalności ubezpieczeniowej,
- (C) zarówno z tytułu reasekuracji biernej jak i reasekuracji czynnej ujmie jako koszty techniczne.

Zadanie 8.

W zakładzie ubezpieczeń działu I we wrześniu 2025r. miały miejsce następujące operacje gospodarcze: dokonano odpisu aktualizującego wartość należności z tytułu składek w wysokości 50 mln zł, nabyto nowe oprogramowanie od dostawcy, za które wypłacono 3 mln zł z rachunku bankowego zakładu. Ponadto, sporządzono listę płac, zgodnie z którą wynagrodzenie całkowite za wrzesień wyniosło 10 mln zł. W związku z powyższymi operacjami zakład, sporządzając zestawienie obrotów i sald za wrzesień 2025 roku, wykaże:

- (A) koszt w wysokości 53 mln zł,
- (B) koszt w wysokości 60 mln zł,
- (C) koszt w wysokości 63 mln zł.

Zadanie 9.

Zakład ubezpieczeń działu II dla celów rachunkowości stosuje przepisy ustawy o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. Zakład na dzień 1 stycznia roku obrotowego (tzw. bilans otwarcia) wykazał 100 mln zł rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. W ciągu okresu sprawozdawczego stan rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wzrósł i na dzień kończący okres sprawozdawczy (tzw. bilans zamknięcia) wyniósł 250 mln zł. Wiadomo ponadto, że w ciągu tego okresu zakład oszacował też część roszczeń regresowych w wysokości 50 mln zł.

Kosztem okresu sprawozdawczego dla zakładu ubezpieczeń jest:

- (A) ujęcie roszczeń regresowych w księgach rachunkowych,
- (B) stan rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na dzień kończący okres sprawozdawczy,
- (C) wzrost rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w okresie sprawozdawczym.

Zadanie 10.

Standard MSSF 17 *Umowy ubezpieczenia* określa:

- (A) zasady ujmowania, wyceny, prezentacji i ujawniania informacji dotyczących umów ubezpieczenia objętych tym standardem,
- (B) zasady ujmowania, wyceny, prezentacji i ujawniania informacji dotyczących zawieranych umów ubezpieczenia, jak i działalności lokacyjnej zakładów ubezpieczeń,
- (C) zasady rachunkowości mające zastosowanie jedynie do zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji.

Zadanie 11.

Zakład ubezpieczeń stosując MSSF 17 *Umowy ubezpieczenia* zastosuje postanowienia tego Standardu do:

- (A) grupy umów ubezpieczenia, które w momencie początkowego ujęcia rodzą obciążenia,
- (B) umów ubezpieczenia, w których jednostka (zakład) występuje jako ubezpieczony a umowy te nie stanowią umowy reasekuracji biernej,
- (C) aktywów oraz zobowiązań pracodawcy w ramach programów świadczeń pracowniczych.

Zadanie 12.

Zakład ubezpieczeń działu II dla celów rachunkowości stosuje przepisy ustawy o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. Zakład planuje przejąć portfel ubezpieczeń od innego zakładu działającego w Polsce. Przejmując portfel ubezpieczeń, przejmie też zobowiązania, w tym rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe. Dla celów rachunkowości Zakład przejmujący na datę przejścia portfela wyceni przejmowane rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe:

- (A) według zasad wyceny stosowanych w zakładzie, od którego przejmuje portfel, powołując się na zasadę ciągłości,
- (B) według zasad wyceny stosowanych w zakładzie przejmującym a ewentualne korekty wpłyną na wartość firmy,
- (C) przepisy dotyczące rachunkowości nie regulują tej kwestii.

Zadanie 13.

Zakład ubezpieczeń sporządzając sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej na dzień 31.12.2024r. oszacował wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto o kwotę istotnie niższą w stosunku do wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wykazanych w rocznym sprawozdaniu finansowym zakładu sporządzonym na ten dzień bilansowy. Powyższa różnica w wycenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych:

- (A) stanowi oczywisty błąd rachunkowy,
- (B) wpływa na wysokość rezerwy uzgodnieniowej,
- (C) nie ma wpływu na wysokość rezerwy uzgodnieniowej.

Zadanie 14.

W lutym 2025r., przed sporządzeniem sprawozdania finansowego za 2024r. obrotowy, zakład ubezpieczeń działu II wypłacił odszkodowanie w kwocie 50 000 zł. Zakład uznał tę wypłatę za ostateczną. Szkoda zgłoszona została do zakładu w październiku 2024r. Umowa ubezpieczenia, z której wypłacono odszkodowanie podlegała reasekuracji biernej proporcjonalnej na poziomie 40%. Na tę szkodę w księgach rachunkowych na dzień 31.12.2024r. utworzona była rezerwa na niewypłacone odszkodowania i świadczenia w kwocie 60 000 zł brutto oraz odpowiednio udział reasekuratora w rezerwie na niewypłacone odszkodowania i świadczenia. Sporządzając sprawozdanie finansowe za 2024r. zakład:

- (A) ujawni to zdarzenie jako zdarzenie pod dacie bilansu,
- (B) powinien ująć zdarzenie w księgach rachunkowych za 2024r. i w sprawozdaniu finansowym za 2024r. w technicznym rachunku ubezpieczeń wykazać koszt odszkodowań wypłaconych brutto w wysokości 50 000 zł oraz udział reasekuratora w odszkodowaniach wypłaconych 20 000 zł (40% z 50 000 zł),
- (C) w sprawozdaniu finansowym za 2024r. w technicznym rachunku ubezpieczeń wykaże: zmianę stanu rezerw na szkody zgłoszone i niewypłacone w wysokości 60 000 zł oraz udział reasekuratora w zmianie stanu rezerw na szkody zgłoszone niewypłacone w wysokości 40% z 60 000 zł, koszt odszkodowań wypłaconych brutto w wysokości 50 000 zł oraz udział reasekuratora w odszkodowaniach wypłaconych 20 000 zł.

Zadanie 15.

W lutym 2025r., przed sporządzeniem sprawozdania finansowego za 2024r. obrotowy, zakład ubezpieczeń działu II wypłacił odszkodowanie w kwocie 50 000 zł. Zakład uznał tę wypłatę za ostateczną. Szkoda zgłoszona została do zakładu w grudniu 2023r. Na tę szkodę w księgach rachunkowych za rok obrotowy kończący się 31.12.2023 r. utworzona była rezerwa na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto w kwocie 60 000 zł. Sporządzając sprawozdanie finansowe za 2024r. zakład ubezpieczeń:

- (A) poinformuje w Informacji dodatkowej o popełnionym błędzie lat ubiegłych dotyczącym oszacowania rezerw i jego korekcie,
- (B) w sprawozdaniu finansowym za 2024r. w technicznym rachunku ubezpieczeń wykaże koszt szkód wypłaconych brutto w wysokości 50 000 zł oraz przychód z tytułu zmiany stanu (rozwiązania) rezerw na szkody zgłoszone niewypłacone w wysokości 60 000 zł; stan środków pieniężnych zmniejszy się o 50 000 zł w porównaniu do stanu na bilans otwarcia,
- (C) w sprawozdaniu finansowym za 2024r. w technicznym rachunku ubezpieczeń wykaże koszt szkód wypłaconych brutto w wysokości 50 000 zł; w bilansie wykaże rezerwę na szkody zgłoszone niewypłacone z lat ubiegłych w wysokości 60 000 zł oraz zmniejszenie stanu środków pieniężnych na kwotę 50 000 zł.

Zadanie 16.

Zakład ubezpieczeń działu II dla celów rachunkowości stosuje przepisy ustawy o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. Stan rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto na początek okresu sprawozdawczego wyniósł 280 mln zł, zaś stan tych rezerw na koniec okresu sprawozdawczego wyniósł 380 mln zł. Wiedząc, że portfel ubezpieczeń to ubezpieczenia bezpośrednie, reasekurowane przez zakład poprzez reasekurację proporcjonalną w obu okresach sprawozdawczych z cesją 20% wskaż właściwe stwierdzenie:

- (A) nie da się oszacować zmiany stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na podstawie tych informacji,
- (B) zmiana stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym w okresie sprawozdawczym wyniosła 80 mln zł,
- (C) zmiana stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym w okresie sprawozdawczym wyniosła 20 mln zł.

Zadanie 17.

Zakład ubezpieczeń dla celów sprawozdawczości finansowej stosuje ustawę o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. Rachunek przepływów pieniężnych:

- (A) jest obowiązkowym elementem rocznego sprawozdania finansowego zakładu ubezpieczeń,
- (B) wykazuje przepływy pieniężne historyczne za rok obrotowy oraz prognozowane na kolejny okres,
- (C) wykazuje prognozowane przepływy pieniężne i powinien być w jak największym stopniu spójny z przepływami prognozowanymi dla potrzeb sporządzenia bilansu dla celów Wypłacalności.

Zadanie 18.

Zakład ubezpieczeń sporządzający sprawozdanie finansowe według ustawy o rachunkowości posiada udziały i akcje w innych jednostkach. Wartość bilansowa tych lokat jest wyższa niż ich wartość podatkowa. W tej sytuacji należy utworzyć:

- (A) rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego,
- (B) aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego,
- (C) odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości.

Zadanie 19.

Zakład ubezpieczeń działu II stosuje ustawę o rachunkowości i przepisy wydanej na jej podstawie. Zakład posiada duży portfel lokat stanowiących lokaty wolnych środków. Zakład rozważa do jakiej kategorii lokat zaklasyfikować nowo nabyte na rynku wtórnym obligacje. Jeżeli kierownikowi jednostki zależy na takim rozwiązaniu, by zmiany wartości rynkowej obligacji nabytych z wolnych środków nie wpływały na wynik finansowy okresu, wówczas:

- (A) lokaty te zakład powinien zaklasyfikować do utrzymywanych do terminu wykupu, o ile ma taki zamiar, jak i możliwość,
- (B) lokaty te zakład powinien zaklasyfikować do dostępnych do sprzedaży,
- (C) lokaty te zakład może zakwalifikować dowolnie, gdyż nie ma to wpływu na sposób ujęcia skutków wyceny bilansowej.

Zadanie 20.

Zakład ubezpieczeń działu II posiada duży portfel umów ubezpieczeń komunikacyjnych, w tym z grupy 10. Zakład dla celów rachunkowości stosuje ustawę o rachunkowości i przepisy wydanej na jej podstawie. Zakład wyodrębnił portfel lokat na pokrycie rezerw na skapitalizowaną wartość rent. W skład tego portfela wchodzi obligacje. Zgodnie z ustawą o rachunkowości i przepisami wydanymi na jej podstawie zakład:

- (A) niezrealizowane zyski z wyceny obligacji ujmie w kapitale w aktualizacji wyceny,
- (B) w ogólnym rachunku ubezpieczeń ujmie jedynie wynik z realizacji lokat zaś niezrealizowane zyski/straty ujmie w kapitale z aktualizacji do czasu ich realizacji,
- (C) niezrealizowane i zrealizowane zyski z obligacji ujmie w technicznym rachunku ubezpieczeń w pozycji „Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat”.

Zadanie 21.

Zakład ubezpieczeń prowadzi działalność w dziale II i dla celów rachunkowości stosuje przepisy ustawy o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. W technicznym rachunku ubezpieczeń zakład ujmie:

- (A) koszty ekspertyzy oceny ryzyka ubezpieczeniowego,
- (B) odpisy aktualizujące wartość należności od reasekuratora zagranicznego,
- (C) zarówno (A) jak i (B).

Zadanie 22.

Zakład ubezpieczeń działu II sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości i przepisami wydanymi na jej podstawie. Zakład sporządza również sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej (SFCR) zgodnie z reżimem Wypłacalność II. Za posiadane wolne środki finansowe zakład nabył nieruchomości w celach inwestycyjnych. Zakupioną nieruchomość zakład wycenia:

- (A) w wartości godziwej zarówno dla celów rachunkowości, jak i dla celów wypłacalności,
- (B) w bilansie dla celów rachunkowości w cenie nabycia pomniejszonej o naliczone umorzenie i ewentualne odpisy z tytułu trwałej utraty wartości,
- (C) w cenie nabycia zarówno w bilansie dla celów rachunkowości, jak i w bilansie dla celów wypłacalności.

Zadanie 23.

Zakład ubezpieczeń działu II stosuje ustawę o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. Nabyte na rynku wtórnym i notowane dłużne instrumenty finansowe, dla których jest ustalony termin wykupu (termin wymagalności) zakład wyceni dla celów rachunkowości:

- (A) zawsze według wartości godziwej na bazie cen notowanych,
- (B) w wiarygodnie ustalonej wartości godziwej, o ile w dniu nabycia zostały zaklasyfikowane przez zakład do kategorii przeznaczonych do obrotu lub dostępnych do sprzedaży,
- (C) według kosztu (ceny nabycia) lub kosztu zamortyzowanego (skorygowanej ceny nabycia), z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości, bez względu na przyjętą klasyfikację dla potrzeb sprawozdawczości finansowej.

Zadanie 24.

Zakład ubezpieczeń analizuje różnice pomiędzy kapitałem własnym wykazany w sprawozdaniu finansowym a podstawowymi środkami własnymi w bilansie ekonomicznym według zasad Wypłacalność II. Wskaż prawidłowe stwierdzenie:

- (A) podstawowe środki własne powinny być co do zasady równe kapitałom własnym,
- (B) podstawowe środki własne są tym wyższe im niższa jest wartość rezerwy uzgodnieniowej,
- (C) rezerwa uzgodnieniowa jest elementem nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami wycenianej dla celów wypłacalności i częścią podstawowych środków własnych.

Zadanie 25.

Zakład ubezpieczeń analizuje zmiany poziomu środków własnych na dzień bilansowy kończący rok sprawozdawczy w stosunku do stanu na koniec poprzedniego roku. Wiadomo, że przewidywane dywidendy, wydatki i inne obciążenia wzrosły o 10 mln zł zaś różnice w wycenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności a wyceną według ustawy o rachunkowości wzrosły o 50 mln zł w porównaniu do roku poprzedniego. Wskaż poprawną odpowiedź:

- (A) jedynie wzrost przewidywanych dywidend, wypłat i innych obciążeń ma wpływ na poziom nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami na dzień bilansowy,
- (B) jedynie wzrost przeszacowania z tytułu wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych ma wpływ na poziom środków własnych,
- (C) obie zmiany mają wpływ na poziom środków własnych.

Zadanie 26.

Zakład ubezpieczeń działu I prowadzi działalność w grupie 3 ubezpieczeń. Zakład stosuje zasady rachunkowości określone ustawą o rachunkowości i przepisami wydanymi na jej podstawie. Rezerwa ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty (inwestycyjne) ponosi ubezpieczający powiększana jest lub odpowiednio pomniejszana w wyniku ujęcia następujących operacji gospodarczych:

- (A) niezrealizowanych zysków (strat) z wyceny lokat ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych (UFK) a także opłat pobieranych z tytułu zarządzania aktywami UFK,
- (B) otrzymanych i zaalokowanych składek oraz wypłaconych odszkodowań i świadczeń, w tym wykupów,
- (C) zarówno (A) jak i (B).

Zadanie 27.

Zakład ubezpieczeń działu II stosuje ustawę o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. Zakład zawarł umowę ubezpieczenia mienia z początkiem okresu odpowiedzialności 01.07.2025r. na okres 12 miesięcy. Składka płatna jest jednorazowo w dniu zawarcia umowy i wyniosła 1 200 zł. Z tytułu tej umowy:

- (A) składka przypisana do ujęcia w lipcu 2025r. wyniosła $\frac{1}{12}$ z 1 200 zł,
- (B) składka zarobiona w lipcu 2025r. wyniosła 1 200 zł,
- (C) składka przypisana do ujęcia w lipcu 2025r. wyniosła 1 200 zł.

Zadanie 28.

Zakład ubezpieczeń na życie A oraz Zakład ubezpieczeń na życie B zawierają umowy ubezpieczenia na życie i dożycie. Zakład A oferuje jedynie ubezpieczenia ze składką płatną kwartalnie zaś Zakład B – jedynie ze składką płatną miesięcznie. Zakład A zawarł z dniem 01.07.2025 (początek odpowiedzialności) umowę na życie i dożycie na okres 10 lat ze składką kwartalną 900 zł. W tym samym czasie Zakład B zawarł umowę na życie i dożycie z dniem początku odpowiedzialności 01.07.2025 na 10 lat i składką miesięczną 300 zł. Wskaż prawidłową odpowiedź, wiedząc że oba zakłady stosują ustawę o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie:

- (A) Zakład A za okres 01.07 – 31.07.2025 wykaże przypis składki w wysokości 900 zł,
- (B) Zakład A za okres 01.07 – 31.07.2025 wykaże przypis składki w wysokości $\frac{1}{3} * 900$ zł, tj. 300 zł,
- (C) oba zakłady ujmą przypis za okres 01.07 – 31.07.2025 w wysokości składki uroczniowej, czyli Zakład A ujmie przypis składki w wysokości $4*900$ zł tj. 3 600 zł a Zakład B ujmie składkę przypisaną w wysokości $12*300$ zł tj. rozpozna również 3 600 zł przypisu składki.

Zadanie 29.

Zakład ubezpieczeń prowadzący działalność w dziale II w dniu 28 września 2025r. zawarł umowę ubezpieczenia mienia z początkiem okresu odpowiedzialności od 01.10.2025r. na okres 12 miesięcy. Składka z tytułu ubezpieczenia płatna jest kwartalnie w wysokości 750 zł z góry za kwartał. Zakład stosuje zasady rachunkowości określone ustawą o rachunkowości i przepisami wydanymi na jej podstawie. Z tytułu tej umowy w księgach rachunkowych:

- (A) składkę przypisaną należy rozpoznać w dniu zawarcia umowy w wysokości składki należnej za cały okres odpowiedzialności oraz odroczyć przychód poprzez utworzenie rezerwy składki,
- (B) składkę przypisaną należy rozpoznać w dniu początku okresu odpowiedzialności w wysokości raty składki należnej za dany okres tj. 750 zł,
- (C) składkę zarobioną należy ująć w dniu wpłaty składki należnej z tytułu umowy ubezpieczenia.

Zadanie 30.

Zakład ubezpieczeń sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z ustawą o rachunkowości i przepisami wydanymi na jej podstawie. Rezerwy na świadczenia emerytalne oraz inne obowiązkowe świadczenia pracowników zakład wykaże:

- (A) bilansie w pozycji „Pozostałe rezerwy”,
- (B) w bilansie w ramach rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,
- (C) pozabilansowo jako zobowiązania warunkowe.

Zadanie 31.

Zakład ubezpieczeń sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z ustawą o rachunkowości i przepisami wydanymi na jej podstawie. Wskaż stwierdzenie prawdziwe:

- (A) w momencie zbycia aktywów finansowych zakwalifikowanych do dostępnych do sprzedaży, niezrealizowane zyski lub straty zaliczone do kapitału własnego są przenoszone do wyniku finansowego za dany okres,
- (B) niezrealizowane zyski lub straty z wyceny aktywów finansowych prezentowane są zawsze w kapitale z aktualizacji wyceny,
- (C) zarachowane przychody z tytułu odsetek ujmuje się razem z niezrealizowanymi zyskami w kapitale z aktualizacji.

Zadanie 32.

Zakład ubezpieczeń prowadzący działalność w dziale I dla celów rachunkowości stosuje przepisy ustawy o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. Po dniu sporządzenia sprawozdania finansowego za 2024r. a przed dniem jego zatwierdzenia do zakładu wpłynęły dwa wnioski o świadczenie: jeden z tytułu zgonu a drugi z tytułu wykupu. Wiedząc, że oba świadczenia są należne oraz, że zgon nastąpił w grudniu 2024r. a zgłoszenie wykupu miało miejsce w styczniu 2025r., zakładając też że oba świadczenia są kwotowo istotne, należy:

- (A) świadczenie z tytułu zgonu ująć w księgach rachunkowych za 2024r. obrotowy i odpowiednio skorygować sporządzone już sprawozdanie finansowe za ten rok,
- (B) oba świadczenia ująć w miesiącu ich zgłoszenia tj. w 2025r.,
- (C) oba świadczenia ująć w księgach rachunkowych i sprawozdaniu finansowym za 2024r.

Zadanie 33.

Zakład ubezpieczeń prowadzi działalność w dziale I. Dla celów rachunkowości zakład stosuje ustawę o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. W zakładzie sporządzono listę płac za rok obrotowy. Zgodnie z listą płac wynagrodzenia brutto pracowników zajmujących się akwizycją wyniosły 300 000 zł, pracowników biurowych i kierownictwa 1 300 000 zł oraz pracowników zajmujących się działalnością lokacyjną 500 000 zł, wobec czego:

- (A) pozostałe koszty techniczne na udziale własnym wyniosły 500 000 zł,
- (B) koszty działalności ubezpieczeniowej wyniosły 2 100 000 zł,
- (C) koszty działalności ubezpieczeniowej wyniosły 1 600 000 zł.

Zadanie 34.

Zakład ubezpieczeń działu II ustalił na dzień bilansowy wartość rezerwy na szkody zgłoszone i niewypłacone na poziomie 40 mln. zł, rezerwy na szkody zaistniałe lecz nie zgłoszone do dnia bilansowego oszacował na poziomie 130 mln zł. Ponadto oszacował regresy i odzyski na poziomie 5 mln zł. Wiadomo też, że rezerwa na wyrównanie szkodowości wyniosła 20 mln zł.

W bilansie sporządzanym zgodnie z ustawą o rachunkowości w pozycji „Rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia” zakład wykaże:

- (A) kwotę 165 mln zł,
- (B) kwotę 185 mln zł,
- (C) kwotę 170 mln zł.

Zadanie 35.

Zakład reasekuracji wykazał na dzień bilansowy kapitał własny na poziomie 500 mln zł. Wiedząc, że nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami ustalona dla celów wypłacalności wyniosła 380 mln zł, zaś przewidywane dywidendy i inne obciążenia wyniosły 50 mln zł, podaj ile wyniosły podstawowe środki własne zakładu na dzień bilansowy:

- (A) 330 mln zł,
- (B) 500 mln zł,
- (C) 830 mln zł.

Zadanie 36.

Zakład ubezpieczeń stosuje alternatywne metody wyceny części aktywów i zobowiązań wycenianych dla celów wypłacalności zgodnie z reżimem Wypłacalność II. Wskaż stwierdzenie prawdziwe w stosunku do alternatywnych metod wyceny:

- (A) źródłem niepewności wyceny może być zmienność otoczenia rynkowego, w tym zmienność stóp procentowych, kursów walutowych, ryzyka kontrahenta a także ograniczenia stosowanych modeli wyceny,
- (B) wycena według alternatywnych metod wyceny charakteryzuje się najniższym poziomem niepewności wyceny i dlatego uznana została za podstawową metodę wyceny według hierarchii wyceny wartości godziwej,
- (C) wycena według alternatywnych metod wyceny to inaczej wycena według metod uproszczonych.

Zadanie 37.

Linie biznesowe określone dla celów sprawozdawczości zgodnie z reżimem Wypłacalność II:

- (A) są tożsame z grupami ubezpieczeń wymienionymi w załączniku do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej,
- (B) są tożsame z klasami rachunkowymi, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji,
- (C) mogą się częściowo pokrywać z grupami ubezpieczeń wymienionymi w załączniku do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Zadanie 38.

Przykładem zobowiązań podporządkowanych, które mogą stanowić środki własne zakładu ubezpieczeń są:

- (A) obligacje podporządkowane wyemitowane przez ten zakład ubezpieczeń,
- (B) obligacje podporządkowane nabyte przez ten zakład ubezpieczeń,
- (C) obligacje podporządkowane nabyte przez ten zakład ubezpieczeń o odpowiednim ratingu.

Zadanie 39.

Zakład ubezpieczeń prowadzi działalność w dziale II i zawiera ubezpieczenia komunikacyjne. Dla celów rachunkowości zakład stosuje ustawę o rachunkowości i przepisy wydane na jej podstawie. Wiadomo, że ubezpieczający, który zawarł umowę auto-casco z okresem odpowiedzialności od 01.10.2025r. na okres 12 miesięcy i składkę za cały roczny okres odpowiedzialności opłacił z góry, poinformował o sprzedaży auta i rezygnacji z ochrony autocasco z dniem 01.12.2025r. Wobec tego zakład:

- (A) powinien ustalić wysokość składki za niewykorzystany okres ochrony i dokonać jej zwrotu,
- (B) powinien rozwiązać wszystkie rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe utworzone dla tej umowy ubezpieczenia,
- (C) wykaże zyski nadzwyczajne w wysokości składki na niewykorzystany okres ochrony.

Zadanie 40

Sporządzając sprawozdanie z wypłacalności i kondycji finansowej na dzień bilansowy 31 grudnia 202(X)r. zakład ubezpieczeń ustalił: sumę aktywów w wysokości 300 mln zł, wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w wysokości 120 mln zł oraz wartość zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe w wysokości 50 mln zł. Wiadomo ponadto, że zakład wypłacił w 202(X)r. 3 mln dywidendy oraz, że planuje wypłatę dywidendy w 202(X+1)r. w wysokości 5 mln zł.

Na podstawie powyższych informacji kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR) na dzień 31 grudnia 202(X)r. wyniosła:

- (A) 125 mln zł,
- (B) 122 mln zł,
- (C) 130 mln zł.

Egzamin dla Aktuariuszy
Sesja egzaminacyjna w dniu 06 października 2025r.

Rachunkowość i sprawozdawczość finansowa w zakładzie ubezpieczeń
Arkusz odpowiedzi^{1*}

Nr rejestracyjny:

Zadanie nr	Odpowiedź	Punktacja ^{2□}
1	B	
2	C	
3	C	
4	B	
5	A	
6	C	
7	A	
8	B	
9	C	
10	A	
11	A	
12	B	
13	B	
14	B	
15	B	
16	B	
17	A	
18	A	
19	A	
20	C	
21	C	
22	B	
23	B	
24	C	
25	C	
26	C	
27	C	
28	A	
29	A	
30	A	
31	A	
32	A	
33	C	
34	C	
35	A	
36	A	
37	C	
38	A	
39	A	
40	A	

1* Oceniane są wyłącznie odpowiedzi umieszczone w *Arkuszu odpowiedzi*.

2□ Wypełnia Komisja Egzaminacyjna.